

ศิลปากร

นิตยสารรายสัปดาห์เดือนของกรมศิลปากร

ปีที่ ๑๔

เล่ม ๑

พฤษภาคม

พ.ศ. ๒๕๑๘

วศก ๐๑๕๔/๒๕๑๘

สารบัญ

ปีที่ ๑๕ เล่ม ๑

พฤษภาคม

๒๕๑๘

๑. สารบัญเล่มนี้ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ และสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ หน้า ๑
๒. การใช้พลังงานปรมาณูให้เป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์ศิลปวัตถุ และวิชาโบราณคดี ม.ล. อนงค์ นิลอุบล ,, ๕๐
๓. การกำหนดอายุโบราณสถาน โบราณวัตถุ ชิน อยู่ดี ,, ๕๖
๔. การทำในสมัยอยุธยา นันทา วรเนทวงศ์ ,, ๖๐
๕. เรือมกะโหลบตึงตึง และไม้เพลง ตักแตนคำข้าว ,, ๕๓
๖. พระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวร ศาสตราจารย์ หม่อมเจ้าสุภัททิศ ทิลกกุล ,, ๑๐๑
๗. คำอ่านศิลาจารึกบนแผ่นหินชนวน ได้มาจากวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ ตำบลรั้วใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี ประสาร บุญประคอง ,, ๑๐๖
๘. งานของกรมศิลปากรในรอบปีที่ ๔๒ ,, ๑๐๘

SILPĀKON

Vol. 19

May 1975

No. 1

CONTENTS

1. "San Somdet" (Letters Between Their Late Royal Highnesses Prince Naris and Prince Damrong)	Page 1
2. Atomic Energy Operations in Antiques and Archaeological Analysis by M.L. Anong Nilubol	" 50
3. Aging Assignment of Antiques and Ruins by Chin Youdi	" 56
4. Trade in Ayudhaya Period by Nanta Voraneti Wong	" 60
5. Ruem Kanob Tingtong, Local Dance at Surin and Music Scores of "Tak—Ka—Tan Tam Khao"	" 93
6. Avalokitesvara by Professor M.C. Subhadradis Diskul	" 101
7. Reading and Explanation on Stone Inscription from Wat Pra Sri Ratana Maha That, Tambon Rua Yai, Amphoe Muang, Changwat Supanburi by Prasarn Boonprakong	" 106
8. Activities of Department of Fine Arts in 1974—1975	" 108

คำอ่านศิลาจารึกบนแผ่นหินชนวน

ได้มาจากวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ ตำบลรั้วใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี
ปัจจุบันศิลาจารึกแผ่นนี้อยู่ที่กุฏิเจ้าอาวาส วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ จังหวัดสุพรรณบุรี
เนื้อวัตถุที่จารึกเป็นแผ่นหินชนวน สีดำ

วัดชนากส่วนกว้าง ๒๓.๖ ซม. ส่วนสูง ๓๑.๒ ซม. ส่วนหนา ๓ มิลลิเมตร

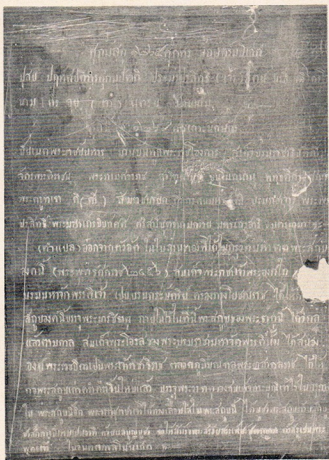
นายประสาร บุญประคอง อ่าน

คำจารึก

๑. ศุภมตฺถ ๑๒๖๔ ศุภกร นักษัตรมปีเกศ
๒. ปุสย ปฤหตฺสปีวารศุภมปฺกติ ประมรปร-
สิทธิ (เจ้า) รัตนมรลึศรีไกรโดย
๓. นามกร อูย (เจ้า) นครยรัตนนาม ฯ ะ
๔. ๑๒๖๕ ศกเถาะนักษัตร
๕. ปิยเนศพระราชบพิหาร มานบันฑูลพระ-
ราชโองการ สเด็จพระบรมราชาธิบตี ศรีมหา
๖. จักรพรรดิราชน พระราเมศวรราชสุจวิค
ศรีวิธาอนุโมทนนานพุทธศิก้า สมเด็จพระ
๗. พระครูฑธเรชาติ (ศรี) สมนราชนายกคิลก
รัตนมหาสามี บรมราชาจาร พระพร
๘. ประสิทธิ พระมหาเถรปิยทัตติศรีสาริบุตร
นามกรวย มหาเถรสาริบุตรนาม ฯ ะ ๑
๙. (คำแปล) ออกจากท้าวอติ ในใบลานทอง
ที่ได้ในกรั้วมมหาธาตุพระสถูป
๑๐. องค์นี้ (พระพุทธศักราช ๒๔๔๖) สมเด็จพระ
พระราชเจ้าพระองค์ใด
๑๑. บรมมหาจักรพรรดิเจ้า เป็นบรมกษัตริย์
ครองกรุงไชยธรรษาได้ให้ก

คำอ่านปัจจุบัน

- ศุภมตฺถ ๑๒๖๔^(๑) ศุภกร นักษัตรมปีเกศ^(๒)
- ปุสย^(๑) ปฤหตฺสปีวาร ศุภมปฺกติ ประมรปร-
สิทธิเจ้ารัตนมรลึ^(๔) ศรีไกรโดย
- นามกร อูย เจ้านครยรัตนนาม ฯ ะ
- ๑๒๖๕^(๕) ศกเถาะ^(๖) นักษัตร
- ปิยเนศพระราชบรรหาร มาดบันฑูลพระ
ราชโองการ สเด็จพระบรมราชาธิบตี ศรีมหา
- จักรพรรดิราชน พระราเมศวรราชสุจวิค
ศรีวิธา อนุโมทนนานพุทธศิก้า สมเด็จพระ
- พระครูฑธเรชาติ (ศรี) สมนราชนายกคิลก
รัตนมหาสามี บรมราชาจารย์ พระพร
- ประสิทธิ พระมหาเถรปิยทัตติ ศรีสาริบุตร
นามกรวย มหาเถรสาริบุตรนาม ฯ ะ ๑
- คำแปล ออกจากท้าวอรรถ ในใบลานทอง
ที่ได้ในกรั้วมมหาธาตุ พระสถูป
- องค์นี้ พระพุทธศักราช ๒๔๔๖^(๗) สมเด็จพระ
พระราชเจ้าพระองค์ใด
- บรมมหาจักรพรรดิเจ้า เป็นบรมกษัตริย์
ครองกรุงไชยธรรษา^(๘) ได้ให้ก (อพระ)

ภาพจารึกแผ่นหินชนวน วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ
ตำบลวัดใหญ่ อำเภอมือง จังหวัดสุพรรณบุรี

คำจารึก

คำอ่านปัจจุบัน

๑๒. สตูปองค์นี้บรรจุพระมารชิธาตุ ภายใน
ไว้ในที่นี้ พระสตูปของพระธาตุนี้ ได้วิกล
๑๓. แล้วตามกาล สมเด็จพระโอรสของพระ
บรมราชามหากัปพรคินัน ได้สนอง
๑๔. องค์พระราชบิดาเป็นพระเจ้าราชาธิราช
ตลอดภูมิณฑลพระยาสาครราชได้ให้
๑๕. ก่อพระสตูปเก่าคร่ำคร่ำขึ้นใหม่แล้วบรรจุ
พระวรธาตุของสมเด็จพระมุนีเจ้าไว้ใน
กรุภายใน
๑๖. ใน พระสตูปนี้อีก พระวรวงศ์ราชาเจ้า ได้
ทรงเลื่อมใสในพระสตูปนี้ ได้บูชาพระ
สตูปด้วยอภิบุญ
๑๗. ชาตักการมีเหมเป็นอาทิ ด้วยผลบุญบูชา
ขอให้สำเร็จพระสรวัยสรรพพรชุกฎาณ
ภักตรูปเป็นพระ
๑๘. พุทธเจ้า ในอนาคตกาลโน้นเถิด ฯ ะ
- สตูปองค์นี้ บรรจุพระมารชิ (น) ธาตุ ภายใน
ไว้ในที่นี้ พระสตูปของพระธาตุนี้ ได้วิกล(๑)
- แล้วตามกาล สมเด็จพระโอรสของพระ
บรมราชามหากัปพรคินัน ได้สนอง
- องค์พระราชบิดาเป็นพระเจ้าราชาธิราช
ตลอดภูมิณฑล พระยาสาครราชได้ให้
- ก่อก่อพระสตูปเก่าคร่ำคร่ำขึ้นใหม่แล้วบรรจุ
พระวรธาตุของสมเด็จพระมุนีเจ้า ไว้ใน
กรุภายใน
- ใน พระสตูปนี้อีก พระวรวงศ์ราชาเจ้า ได้
ทรงเลื่อมใสในพระสตูปนี้ ได้บูชาพระ
สตูปด้วยอภิบุญ
- ชาตักการมีเหม(๑๑) เป็นอาทิ ด้วยผลบุญบูชา
ขอให้สำเร็จพระสรวัยสรรพพรชุกฎาณ
ภักตรูปเป็นพระ
- พุทธเจ้า ในอนาคตกาลโน้นเถิด ฯ ะ

อธิบายคำ

- (๑) ๑๒๖๕ เป็นจุลศักราช = พุทธศักราช ๒๔๔๖ (ตรงกับปีเถาะ)
- (๒) ปีกอก (เป็นคำเขมร) = ขึ้น ๓ ค่ำ
- (๓) ปุ้ย เป็นชื่อฤกษ์ที่ ๘ = ดาวปุยฝ้าย
- (๔) มวลี = เข้าใจว่าเป็น โฉติ
- (๕) ๑๒๖๕ เป็นจุลศักราช = พุทธศักราช ๒๔๔๖ (ตรงกับปีมะแม)
- (๖) ปีเถาะ = ตรงกับพุทธศักราช ๒๔๔๖
- (๗) พ.ศ. ๒๔๔๖ = ตรงกับปีฉลู
- (๘) กรุงโยชณราช = เข้าใจว่ากรุงศรีอยุธยา
- (๙) วิกล = ไม่สมบูรณ์ หรือชำรุดทรุดโทรมปรักหักพัง
- (๑๐) เหม = ทองคำ